

NOTAT

Miljøministeriet
Departementet

Cirkulær økonomi
J.nr. 2022 - 7527
Ref. JOERG
Den 15. april 2024

Orientering om fjerde møde i den mellemstatslige forhandlingskomité for at udvikle en internationalt juridisk bindende aftale om plastikforurening, der afholdes fra den 23. til den 29. april 2024 i Ottawa, Canada

Baggrund

FN's Miljøforsamling (UNEA) vedtog på sit femte møde i marts 2022 resolution 5/14 med titlen "*End Plastic Pollution: Towards an international legally binding instrument*". Resolutionen indeholder et mandat til forhandlinger i en mellemstatslig international forhandlingskomité (INC) om en juridisk bindende aftale om plastikforurening, herunder i havmiljøet (herefter benævnt "aftalen"). Det vil være den første multilaterale aftale om plastikforurening, der omfatter foranstaltninger i hele livscyklussen for plastik, herunder for produktdesign, produktion, forbrug, anvendelse og forsvarlig håndtering af plastikaffald. Det er ambitionen at afslutte komiteens arbejde inden udgangen af 2024. Der forventes at blive afholdt to INC'er i 2024, og en afsluttende diplomatisk konference for formel vedtagelse af aftalen medio 2025.

INC-1 blev afholdt i Uruguay i november/december 2022 og fungerede primært som en bordrunde, hvor verdens lande udtrykte sine ønsker, forventninger, bekymringer og krav til en kommende aftale. INC-2 blev afholdt i maj/juni 2023 i Frankrig. Hovedformålet med mødet var at give et mandat til INC-formanden til at udarbejde et præliminært udkast ("zero draft legal text") til en bindende aftaletekst, baseret på input fra både stater og interessenter. Udkastet blev drøftet på det 3. forhandlingsmøde, INC-3, som fandt sted i november 2023 i Kenya. Miljø- og Fødevarerudvalget er tidligere blevet orienteret om forhandlingerne den 7. september 2022, den 24. maj 2023 og den 3. november 2023.

På baggrund af drøftelserne på INC-3 blev der den 28. december 2023 udarbejdet et revideret præliminært udkast ("revised zero draft"), som skal danne grundlag for forhandlingerne til INC-4, der afholdes fra den 23. til den 29. april 2024 i Ottawa, Canada. "Revised zero draft" er substantielt det samme som det oprindelige "zero draft", dog med langt flere tilgange og optioner til de forskellige foreslåede bestemmelser.

EU og dets medlemsstater forhandler samlet på de fleste områder. Rådet vedtog den 24. oktober 2022 en afgørelse om at bemyndige Kommissionen til at forhandle på EU's vegne på områder med enekompetence, og i samarbejde med medlemsstaterne på områder med delt kompetence.

Forventninger til INC-4

Substantielt forventes der på INC-4 at være drøftelser om aftalens mulige operative bestemmelser samt implementeringsforanstaltninger, gennemførelsesmidler og finansieringsbestemmelser. Drøftelserne vil tage udgangspunkt i "revised zero draft".

Dertil kan det forventes, at procedurereglerne endnu en gang bliver bragt i spil. Det er ikke lykkedes på tidligere møder at få vedtaget procedureregler for INC-processen. Der er f.eks. ikke enighed om, hvorvidt en endelig aftale vil skulle vedtages ved enstemmighed. Hvis spørgsmålet om procedurereglerne igen bliver bragt op til diskussion, vil Danmark arbejde for, at EU vil kunne stemme med et antal stemmer tilsvarende sine 27 medlemsstater.

Hovedformålet til INC-4 er at gennemgå "revised zero draft" mhp. at give UNEP og INC-formanden mandat til at udarbejde et første reelt udkast til en aftaletekst forud for INC-5. Det er dermed tale om samme formål som ved INC-3, hvor det ikke lykkedes at gøre substantielle fremskridt i forhandlingerne.

Det er Danmarks ambition, at der sikres nok fremgang i forhandlingerne på INC-4 til, at der til næste forhandlingsmøde (INC-5), i november 2024 i Sydkorea, kan udarbejdes et første udkast mhp. tekstnære, juridiske forhandlinger. Folketinget vil fortsat løbende blive orienteret om arbejdet frem mod en ny plastikaftale.